

URBAN VITALITY

CO-CARE-IT

ONTLASTEN MANTELZORGERS MET BEHULP VAN ICT

In het Nederlandse zorgstelsel staan ongeveer 2,6 miljoen mantelzorgers – partners, familieleden en vrienden die een naaste verzorgen – onder grote druk. Mantelzorgers profiteren nog weinig van bestaande ICT-toepassingen die de (thuis)zorg ondersteunen. Het onderzoek Co-Care-IT bekijkt welke toepassingen werken voor deze doelgroep.

Care4Balance

Care4Balance is de voorloper van Co-Care-IT. In dit eerste onderzoek is een ICT-systeem voor de mantelzorg ontwikkeld om via een tablet (intelligent dashboard) de communicatie tussen de betrokken partijen (zorgverleners, mantelzorgers en zorgontvangers) te verbeteren.

TECHNOLOGISCHE ONDERSTEUNING MANTELZORGERS

Ben Kröse, lector Digital Life aan de HvA

“Sensormonitoring is het op afstand observeren hoe het in huis gaat met mensen die zorg behoeven. Vanuit het lectoraat Digital Life hebben we al meerdere projecten op dit gebied uitgevoerd; we hebben bijvoorbeeld voor de formele zorg een aantal huizen uitgerust met sensorsystemen. Het viel op dat veel zorg wordt verleend door vrienden en familieleden (mantelzorgers) en we vroegen ons af of deze groep ook gebruik zou kunnen maken van technologie. We spraken met een aantal buitenlandse organisaties die zich dit ook afvroegen, over bijvoorbeeld de lastige communicatie tussen mantelzorg, formele zorg en zorgvrager. Dat een betere afstemming tussen de partijen het gemakkelijker zou maken om mantelzorgers te ondersteunen en vervangen als ze er even tussenuit willen. Deze overwegingen waren de basis voor het onderzoek Care4Balance, een internationaal project waar behalve de HvA een groot aantal partners bij betrokken waren. Uiteindelijk bleek dat de bij Care4Balance ontwikkelde technologie niet zo goed bij de behoeften van de verschillende betrokken gebruikers aansloot als verwacht.”

CO-CARE-IT

“Co-Care-IT borduurt voort op de bevindingen van Care4Balance, zoals te lezen is in de publicatie ‘Managing flexible care with a context aware system for ageing-in-place’ (download op www.digitallifecentre.nl). Zo gaan we, om beter tegemoet te komen aan de verwachtingen van de gebruikers, terug naar de oorspronkelijke vraagstelling: waar is er in de mantelzorg specifiek behoefte aan als het gaat om ondersteuning via ICT-toepassingen? We willen de wensen en problemen sámen met de doelgroep in kaart brengen. In Co-Care-IT is er dus minder nadruk op een technologie-gedreven aanpak; we kijken eerst wat er in de praktijk nodig en aanwezig is en gaan daarna aan de slag met de technologie. Je kunt de bevindingen van (theoretisch) onderzoek niet direct vertalen naar een goed passend technologisch systeem; we maken eerst (samen met studenten) prototypes die we vervolgens aan mantelzorgers voorleggen tijdens een aantal bijeenkomsten. Met behulp van de feedback en observaties voeren we doorlopend verbeteringen door. Pas wanneer de prototypes aan de verwachtingen van de mantelzorgers voldoen gaan we ze op grotere schaal uitproberen. We maken dus niet een systeem dat eerst helemaal in een lab is ontwikkeld en vervolgens in de praktijk wordt uitgerold.”

URBAN VITALITY CO-CARE-IT

QUESTIONNAIRE EN MANTELZORGGIT

Lilian Bosch, promovendus

"We hebben mantelzorgers gevraagd wat ze van het zorgen vinden, waar ze behoefte aan hebben en of ze de technologieën kennen die de mantelzorg mogelijk kunnen ondersteunen, zoals zorgrobots, communicatie op afstand of een dagboek. Hierover hebben we een paper geschreven: Design Opportunities for Supporting Informal Caregivers. Het blijkt onder andere dat veel mantelzorgers zich niet bewust zijn van de bestaande technologieën, die voor allerlei zorgsituaties een oplossing kunnen bieden.

In de studie 'Hoe gaat het' volgden we een aantal mantelzorgers. Met behulp van een speciale kit (een iPhone, met een gekoppelde hartslagmeter, en een foto-app) legden de deelnemers op verschillende manieren vast hoe zij de zorg ervaren. De meesten konden goed reflecteren op hun situatie en gaven bijvoorbeeld aan dat ze van te voren hun eigen belasting heel erg hadden onderschat. Dit soort zelfreflectie is waar het ons om gaat."

CO-DESIGN

"Pas als we weten welke behoefte er is aan technologische ondersteuning, is het tijd voor het ontwikkelen van passende ontwerpen. Daarvoor gaan we samen met mantelzorgers in co-designsessies bekijken welke technologieën wel en welke niet werken.

De resultaten van onze studie worden inmiddels ook gebruikt in een nieuw onderzoeksproject FIT dat gefinancierd wordt vanuit de topsectoren (investeringen in sectoren waar het Nederlandse bedrijfsleven en onderzoekscentra wereldwijd in uitblinken). Dit onderzoek richt zich op het langer zelfstandig thuis laten wonen van mensen met dementie en hoe beschikbare technologie daarbij op een zo passend mogelijke manier kan helpen."

PROJECTINFORMATIE

Co-Care-IT is een samenwerking tussen de HVA-lectoraten Digital Life en Community Care.

Contact

Ben Kröse, lector Digital Life (b.j.a.krose@hva.nl), en Lilian Bosch, promovendus (l.b.j.bosch@hva.nl) of Marije Kanis, projectleider (m.kanis@hva.nl).

www.hva.nl/urbanvitality

CREATING TOMORROW

Resultaten

- ▶ Wetenschappelijke publicatie over Care4Balance en gebruikersstudies Robben, S., Bosch, L., Kanis, M., Decancq, J. and Wiggers, P. Managing flexible care with a context aware system for ageing-in-place ProCare Workshop, Proceedings of Pervasive Health 2015, Istanbul, Turkey, 2015;
- ▶ Studiekit voor mantelzorgers, inclusief mantelzorg dagboekje en de 'Hoe gaat het'-applicatie;
- ▶ Informatiefolder over bestaande producten en diensten voor mantelzorgers.
- ▶ Wetenschappelijke publicatie over behoeften en mogelijkheden voor het ontwerp van technologie ter ondersteuning van mantelzorgers. Bosch, L. & Kanis, M. Design opportunities for supporting informal caregivers. Extended abstracts of CHI 2016, San Jose, U.S.A. 2016.

Recycled